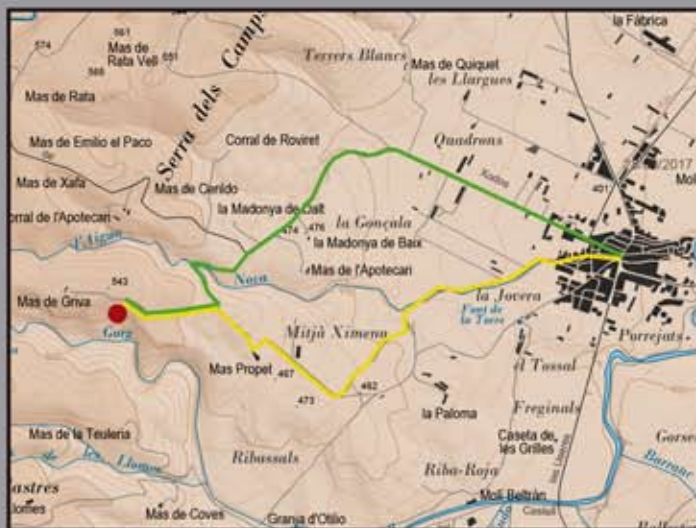

COM ARRIBAR?

AMB COTXE

Deixem el poble per la carretera de Xodos i, després de dos quilòmetres, ens desviem a l'esquerra per la pista del Mas de Griva. A uns 500 metres trobem la senda d'entrada a la Cova

A PEU (2,5 km.)

Eixim del poble per la pista que voreja el barranc de l'Aigua Nova. Passem pel Mas Propet i, uns 100 metres abans del Mas de Griva trobem la senda d'entrada a la Cova.

* Aquesta ruta està marcada per senyals grocs i blancs.

“ En el mateix sortint de la roca, però ja fora de l'abric hi ha un gravat cruciforme, probable representació esquemàtica d'una figura humana. I és aquest gravat, gran de mig metre, i fondo, fet pacientment en la dura roca califa per una voluntat decidida, amb algun propòsit que no acabem d'entendre, la raó de que valga la pena recordar la cova de Pere Tomàs.”

D. Francisco Esteve Gálvez

Cova de PERE TOMÀS

Art rupestre en

**Atzeneta
del Maestrat**

Ajuntament
d'Atzeneta del Maestrat

HISTÒRIA

La Cova de Pere Tomàs, també anomenada *de Pere el Berre* o *de Pere Joan*, és un abríc situat al peu del Barranc del Gorg, format per l'erosió desigual dels estrats de calcària que formen la roca on s'emmarca.

Aquest abríc ha sigut utilitzat com a refugi durant l'hivern pels pastors de la zona, raó per la qual encara s'observen les parets ennegrides pel fum de les fogueres que encenien, i una paret de pedra seca construïda per tancar la cavitat. També, va servir d'amagatall durant la Guerra Civil Espanyola.

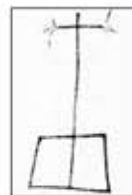
L'interés arqueològic de la Cova de Pere Tomàs gira al voltant del seu petroglif, que va ser descobert i documentat per l'arqueòleg castellonenc Francisco Esteve Gálvez l'agost de 1939. Aquest també va advertir de l'existència de pintures en la Cova, però seria necessària la seva neteja i estudi per confirmar-ho.

F. Esteve Gálvez a la Cova Pere Tomàs

EL PETRÒGLIF

En l'extrem esquerre de la Cova trobem el Petroglif, un gravat cruciforme sobre una base trapezoïdal picat sobre la roca d'uns 50 cm d'alçada.

Gràfic del petroglif de la Cova de Pere Tomàs

Els petroglifs cruciformes són representacions esquematitzades de l'ésser humà, semblança que hi trobem si col·loquem els braços horitzontalment.

Gràfic de diferents gravats cruciformes descoberts a la Península Ibèrica

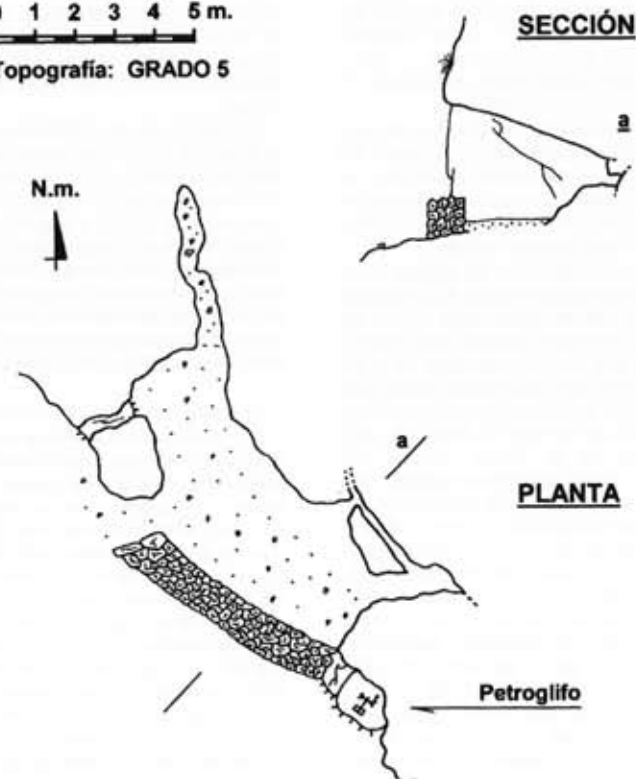
El seu significat estaria relacionat amb el món de la ultra-tomba i la divinitat, i el seu origen podria ser de l'Edat del Bronze, d'acord amb F. Esteve Gálvez

DADES TÈCNIQUES

COVA DE PERE TOMÀS (Atzeneta).

0 1 2 3 4 5 m.

Topografia: GRADO 5

Longitud (X): 0738,632

Latitud (Y): 4455,480

Altura: 462 msnm.

Mètode: GPS